

Bruselj, 20. september 2021
(OR. en)

11842/21

LIMITE

ENV 637
CLIMA 249
FORETS 47
AGRI 431
DEVGEN 156
RELEX 784
FAO 30

DOPIS

Pošiljatelj:	Generalni sekretariat Sveta
Prejemnik:	Odbor stalnih predstavnikov/Svet
Št. dok. Kom.:	10914/21 + ADD 1 - COM(2021) 572 final + ADD 2 + ADD 3
Zadeva:	Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij Nova strategija EU za gozdove do leta 2030 – izmenjava mnenj

1. Komisija je 16. julija 2021 sprejela Sporočilo o novi strategiji za gozdove, ki sta ji priložena delovna dokumenta služb Komisije, in sicer o zavezi za zasaditev treh milijard dreves do leta 2030 in njenem časovnem načrtu ter o posvetovanju z deležniki in dokazni podlagi*.
2. Nova strategija za gozdove je ena od vodilnih pobud evropskega zelenega dogovora in temelji na strategiji EU za biotsko raznovrstnost do leta 2030. Namen te strategije je prispevati k doseganju ciljev EU glede biotske raznovrstnosti, zmanjšanja emisij toplogrednih plinov za vsaj 55 % do leta 2030 in podnebne nevtralnosti do leta 2050.

* Dok. 10914/21 + ADD 1 – COM(2021) 572 final + ADD 2 + ADD 3.

3. Predsedstvo je za bolj strukturirano izmenjavo mnenj ministrov in ministric o novi strategiji za gozdove na seji Sveta za okolje 6. oktobra 2021 pripravilo priloženi informativni dokument z dvema vprašanjema.
 4. Odbor stalnih predstavnikov naj se seznani z informativnim dokumentom in vprašanjema, ki jih je pripravilo predsedstvo, nato pa jih pošlje Svetu za izmenjavo mnenj.
-

Seja Sveta ministrov in ministrice za okolje

6. oktober 2021

– izmenjava mnenj –

Nova strategija EU za gozdove do leta 2030

Informativni dokument predsedstva z vprašanjema za ministre in ministrice

Evropski zeleni dogovor¹ priznava gozdarstvo in trajnostno gospodarjenje z gozdovi kot eno od ključnih politik in ukrepov za spopadanje s podnebnimi in okoljskimi izzivi. V dogovoru je poudarjeno, da so gozdni ekosistemi zaradi podnebnih sprememb pod vse večjim pritiskom in da mora EU izboljšati kakovost in količino gozdnih površin. Ključni cilji, ki jih je treba obravnavati, so povečanje absorpcije CO₂, zmanjšanje pojavnosti in obsega gozdnih požarov ter spodbuditev biogospodarstva, in sicer ob polnem spoštovanju ekoloških načel, ki so ugodna za biotsko raznovrstnost.

S strategijo EU za biotsko raznovrstnost do leta 2030 – vračanje narave v naša življenja² je obravnavana potreba po povečanju količine gozdov ter izboljšanju njihovega zdravja in odpornosti ter priznan pomen gozdov za biotsko raznovrstnost, uravnavanje podnebja in urejanje voda, zagotavljanje hrane, zdravil in materialov, sekvestracijo in shranjevanje ogljika, stabilizacijo tal ter čiščenje zraka in vode. Opozorjeno je tudi na vlogo gozdov kot odličnih poligonov za rekreacijo in učenje o naravi.

¹ Dok. 15051/19 + ADD 1 – COM(2019) 640 final.

² Dok. 8219/20 + ADD 1 – COM(2020) 380 final.

Svet je v svojih **sklepih z naslovom Biotska raznovrstnost – potrebno je nujno ukrepanje**³ poudaril, da je potrebno učinkovito ukrepanje v vseh političnih sektorjih, ki zadevajo biotsko raznovrstnost, tudi v sektorjih gozdarstva in trajnostnega gospodarjenja z gozdovi. Svet je poudaril tudi pomen zdravih in odpornih gozdnih ekosistemov, ki opravljajo več funkcij, ter varstva še obstoječih prvotnih gozdov, vključno z določanjem, kartiranjem ter spremljanjem prvotnih in starih gozdov, s čimer naj bi zagotovili njihovo ohranitev.

Svet je v svojih **sklepih o perspektivah za politike EU, povezane z gozdovi, in gozdni strategiji EU po letu 2020**⁴ pozval Komisijo, naj zagotovi, da bodo po letu 2020 politike EU, povezane z gozdovi, dosledne in med seboj povezane, ter poudaril potrebo, da se strateško reši problem vedno večje razdrobljenosti politik EU, povezanih z gozdovi, ter izboljšata njihovo usklajevanje in njihova medsebojna povezanost, med drugim zlasti v odnosu do strategije EU za biotsko raznovrstnost do leta 2030, prilagoditvene strategije EU in podnebnih pravil EU.

Svet je v svojih **sklepih z naslovom Oblikovanje Evrope, odporne proti podnebnim spremembam – nova strategija EU za prilagajanje podnebnim spremembam**⁵ priznal, da je treba ukrepe za prilagajanje še bolj vključiti v trajnostno gospodarjenje z gozdovi, kot primer sonaravnih rešitev, ter poudaril, da imajo gozdovi večnamensko vlogo, zlasti pri stabilizaciji in ohlajanju lokalnih podnebij, regulaciji hidroloških krogov in pozitivnemu prispevku k ogljikovemu krogu.

³ Dok. 12210/20.

⁴ Dok. 12695/1/20 REV 1.

⁵ Dok. 9694/21.

Komisija je na podlagi strategije za biotsko raznovrstnost do leta 2030 sprejela **ново strategijo EU za gozdove do leta 2030**⁶ (v nadaljnjem besedilu: Strategija), v kateri priznava osrednjo in večnamensko vlogo gozdov ter prispevek gozdarjev in celotne vrednostne verige, ki temelji na gozdarstvu, za doseganje trajnostnega in podnebno nevtralnega gospodarstva do leta 2050, ob hkratnem zagotavljanju obnove, odpornosti in ustrezne zaščite vseh ekosistemov. Glavni cilj Strategije je prispevek gozdarstva in gozdarskega sektorja k doseganju ciljev glede zmanjšanja neto emisij toplogrednih plinov za vsaj 55 % do leta 2030 in podnebne nevtralnosti do leta 2050, ki se bosta izvajala z ukrepi iz svežnja „Pripravljeni na 55“, s katerimi se bodo gozdovi prilagajali podnebnim spremembam in preprečevala izguba biotske raznovrstnosti.

S Strategijo, katere cilj je **podpiranje socialno-ekonomskih funkcij gozdov**, se priznava in skuša spodbuditi celotno trajnostno gozdno biogospodarstvo, ki deluje v sinergiji z ambicioznejšimi cilji EU na področju podnebja in biotske raznovrstnosti. V zvezi s tem so predvideni ukrepi za spodbujanje trajnostnega gozdnega biogospodarstva za lesne proizvode z dolgo življenjsko dobo, zagotavljanje trajnostne rabe lesnih virov za energijo iz biomase, spodbujanje nelesnega gozdarskega biogospodarstva, vključno z ekoturizmom, ter razvoj znanj in spretnosti ter krepitev vloge ljudi za trajnostno gozdarsko biogospodarstvo.

Da bi zagotovili **varstvo, obnovo in širitev gozdov EU** za boj proti podnebnim spremembam, zaustavitev izgube biotske raznovrstnosti ter odporne in večnamenske gozdne ekosisteme, so v Strategijo vključeni ukrepi za zaščito preostalih pragozdov in staroraslih gozdov v EU, za zagotovitev obnove gozdov in okrepljenega trajnostnega gospodarjenja z gozdovi za prilagajanje podnebnim spremembam in odpornost gozdov ter za pogozdovanje in ponovno pogozdovanje biotsko raznovrstnih gozdov, vključno z zasaditvijo treh milijard dodatnih dreves do leta 2030. V Strategiji je priznana tudi potreba po finančnih spodbudah za lastnike in upravljavce gozdov za izboljšanje količine in kakovosti gozdov v EU.

⁶ Dok. 10914/21 + ADD 1 – COM(2021) 572 final + ADD 2 + ADD 3.

Da bi zagotovili, da bodo EU in države članice skupaj lahko dokazale, da so na pravi poti in da lahko gozdovi dejansko izpolnijo te številne zahteve in funkcije, je v Strategiji priznana potreba po **strateškem načrtovanju gozdov** v vseh državah članicah EU na nacionalni in po potrebi regionalni ravni. To načrtovanje bi moralo temeljiti na **zanesljivem spremljanju in podatkih**, preglednem upravljanju in usklajeni izmenjavi na ravni EU. V zvezi s tem je predviden **zakonodajni predlog za okvir za spremljanje gozdov, poročanje o njih in zbiranje podatkov**, da bi vzpostavili celovit okvir za spremljanje gozdov na ravni EU z uporabo tehnologij daljinskega zaznavanja in geoprostorskih podatkov, povezanih s spremljanjem s tal, kar bo izboljšalo natančnost spremljanja.

V Strategiji je poudarjena ključna vloga **raziskav in inovacij**, pa tudi priložnosti za pospešitev uporabe digitalnih inovacij v gozdarstvu, na podeželju in v vseh vrednostnih verigah ter pospešitev uvajanja inovacij, povezanih z gozdovi, da bi spodbujali izmenjavo znanja, sodelovanje, izobraževanje in usposabljanje.

Strategija se osredotoča tudi na **izvajanje vključujočega in skladnega okvira EU za upravljanje gozdov**, katerega namen je zgodnje in dosledno vključevanje strokovnjakov držav članic v vse dejavnosti, povezane z gozdovi, vključno s predlaganjem opredelitev pragozdov in staroraslih gozdov, ter na **krepitev izvajanja in uveljavljanja obstoječega pravnega reda EU**.

Strategiji sta priložena delovna dokumenta služb Komisije: „Delovni dokument služb Komisije o posvetovanju z deležniki in dokazni podlagi“ in „Delovni dokument služb Komisije o zavezi za zasaditev treh milijard dreves do leta 2030“.

Predlagani vprašanja za izmenjavo mnenj ministrov in ministric na seji Sveta za okolje 6. oktobra 2021:

1. *Ali nova strategija EU za gozdove do leta 2030 ustrezno odraža sklepe Sveta o strategiji EU za biotsko raznovrstnost in poudarja pomen zdravih in odpornih gozdnih ekosistemov, ki opravljajo več funkcij, ter pomen zaščite še obstoječih prvotnih in starorastnih gozdov?*
 2. *Ali nova strategija EU za gozdove do leta 2030 nudi dobro podlago za to, da bi EU na svetovni ravni vodila s pozitivnim zgledom na področju trajnostnega gospodarjenja z gozdovi, ki prispeva k ciljem s področja podnebja in biotske raznovrstnosti ter stabilnemu gozdnemu biogospodarstvu?*
-